

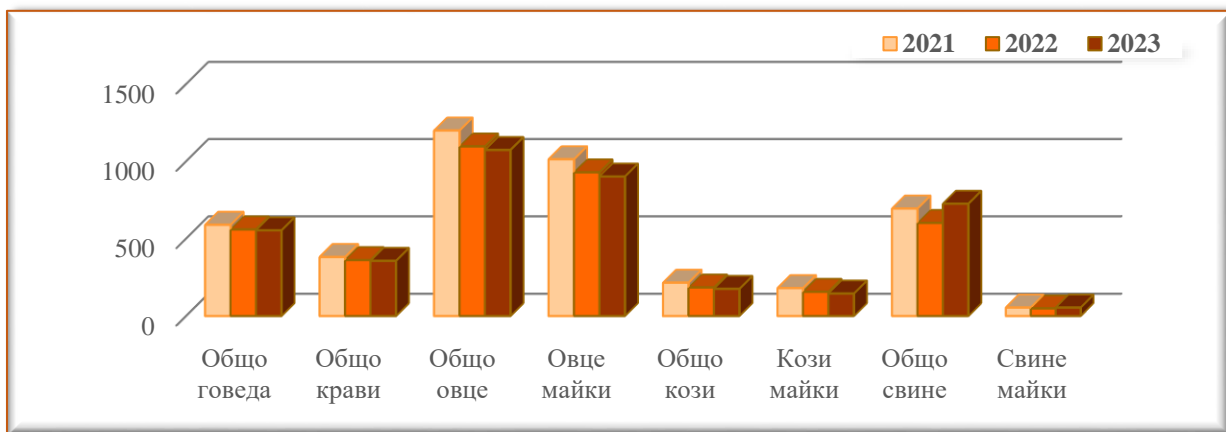
Селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2023 година

Към 1^{-ви} ноември 2023 г. броят на говедата е 553.4 хил. броя, което е с 1.1% по-малко спрямо 2022 г. Млечните крави са с 5.5% по-малко (187 хил. броя). Юниците за разплод на 2 и повече години се увеличават с над 11.3%. Броят на овцете е 1 072.8 хил. броя (-2.2%). Средният размер на стадата с овце в страната е 84.5 броя и се увеличава с 21.7% в сравнение с предходната година. Броят на овцете майки намалява с 3.0%. Към 1^{-ви} ноември 2023 г. млечните овце майки са 718.3 хил. броя (-5.3%), а месодайните – 182.9 хил. броя (+7.6%). Общият брой на козите намалява с 4.9% (до 175.0 хил. броя), а на козите майки – със 7.1%. В сравнение с предходната 2022 г. броят на свинете се увеличава до 724.7 хил. броя (+20.4%). Основните свине-майки са с 8.5% повече, спрямо 2022 г., а младите незаплождани свине над 50 кг се увеличават със 78.6% спрямо 2022 г.

Общо добитото мляко в стопанствата през 2023 година е 791 757 хил. литра или с 6.1% по-малко спрямо 2022 г. Добитото краве мляко е 705 618 хил. литра (89.1% от общо добитото мляко), овчето мляко е 50 255 хил. литра, биволското 16 354 хил. литра и козето мляко – 19 530 хил. литра.

През изследвания период от животновъдните стопанства са продадени живи или са заклани около 2.2 млн. броя животни, което е с 3.0% по-малко в сравнение с предходната година. Реализирани от стопанствата са 1 290 хил. броя свине – с 0.5% повече и 622 хил. броя овце – 10.6% по-малко спрямо 2022 г. За периода от 01.11.2022 до 01.11.2023 г. броят на реализираните кози е с 9.6% по-малко, а на ЕРД – с 6.9% повече.

Графика 1. Брой на селскостопанските животни към 1^{-ви} ноември (хил. броя)

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Таблица 1

Брой на стопанствата и животните в България към 1^{-ви} ноември 2023 г.

Показатели	Говеда общо	Крави общо	Биволи общо	Биволици	Свине общо	Свине майки	Овце общо	Овце майки	Кози общо	Кози майки
Животни (хил. бр.)	553.4	355.6	20.9	15.3	724.7	54.0	1 072.8	901.2	175.0	145.3
Изменение 2023/2022	-1.1%	-1.6%	3.1%	3.2%	20.4%	8.5%	-2.2%	-3.0%	-4.9%	-7.1%
Стопанства (хил. бр.)	18.1	17.5	0.5	0.4	0.9	0.2	12.7	12.5	5.1	5.0
Изменение 2023/2022	-16.2%	-15.5%	0.0%	0.0%	-18.2%	-33.3%	-19.1%	-18.3%	-23.9%	-24.2%
Среден брой животни в стопанство	30.6	20.3	41.8	38.3	805.2	270.0	84.5	72.1	34.3	29.1
Изменение 2023/2022	18.0%	16.3%	3.0%	3.4%	73.1%	87.1%	21.7%	19.4%	24.5%	23.5%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2023 година“

Резултати и анализи

Таблица 2

Разпределение на женските животни по стопанства в България към 1^{ви} ноември 2023 г.

Брой животни в стопанство	Млечни крави		Биволици		Заплодени овце и дзвизки		Заплодени кози майки и млади кози, заплодени за първи път		Женски свине за разплод над 50 кг	
	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни
1 - 9	65.9%	7.2%	21.4%	2.0%	29.0%	1.9%	58.7%	6.7%	48.0%	0.4%
10 и повече	34.1%	92.8%	78.6%	98.0%	71.0%	98.1%	41.3%	93.3%	52.0%	99.6%
Общо	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2023 година“

Таблица 3

Разпределение на млечните крави според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2023 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Млечни крави	
	(брой)	Изменение 2023/2022	(хил.бр.)	Изменение 2023/2022
1 - 2	4 842	-35.9%	5.8	-35.8%
3 - 9	1 239	-19.1%	7.6	-20.0%
10 - 19	748	-8.3%	10.0	-9.9%
20 - 49	1 505	-6.0%	48.3	-3.6%
50 - 99	564	-6.8%	38.7	-6.6%
100 и повече	333	0.9%	76.7	0.0%
Общо	9 231	-25.8%	187.1	-5.5%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември“

Таблица 4

Таблица 4

Разпределение на биволиците според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2023 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Биволици	
	(брой)	Изменение 2023/2022	(брой)	Изменение 2023/2022
1-2	32	-46.7%	51	-40.0%
3-9	50	-25.4%	263	-33.8%
10-19	99	22.2%	1 369	24.8%
20-99	171	6.2%	7 804	14.3%
100 и повече	32	-13.5%	5 830	-9.4%
Общо	384	-5.4%	15 317	3.2%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември“

Таблица 5

Разпределение на заплодените овце и дзвизки според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2023 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени овце и дзвизки	
	(брой)	Изменение 2023/2022	(хил.бр.)	Изменение 2023/2022
1 - 9	3 637	-38.9%	18.2	-32.8%
10-19	1 831	-3.7%	23.3	-3.3%
20-49	1 992	-21.0%	65.4	-17.7%
50-99	1 884	4.0%	129.8	1.1%
100-299	2 681	0.6%	451.8	-1.0%
300 и повече	519	0.2%	254.1	1.2%
Общо	12 544	-18.4%	942.6	-2.5%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември“

Таблица 6

Таблица 6

Разпределение на заплодените кози според броя на отглежданите животни към 01.11.2023 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени кози майки и млади кози, заплодени за първи път	
	(брой)	Изменение 2023/2022	(хил.бр.)	Изменение 2023/2022
1 - 9	2 915	-29.5%	10.3	-23.1%
10 - 19	629	-35.4%	8.2	-32.8%
20 - 49	523	-21.4%	16.0	-24.9%
50 - 99	402	2.8%	27.5	2.2%
100 и повече	499	-2.2%	91.3	0.7%
Общо	4 968	-25.6%	153.3	-6.8%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември“

Таблица 7

Разпределение на женските свине за разплод над 50 кг според броя на отглежданите животни към 01.11.2023 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Женски свине за разплод над 50 кг	
	(брой)	Изменение 2023/2022	(хил.бр.)	Изменение 2023/2022
1 - 2	69	-17.9%	0.1	0.0%
3 - 9	41	-48.8%	0.3	-25.0%
10 - 49	55	-3.5%	1.0	-9.1%
50 - 199	26	8.3%	2.7	22.7%
200 и повече	39	-4.9%	75.5	34.8%
Общо	230	-19.6%	79.6	33.1%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември“

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените данни не са публикувани и са включени в обобщаваща позиция. Това са случаите, когато:

- » Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- » Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Изследване на животновъдните стопанства

Целта на изследването е да се определи броят на животните, налични към 01.11.2023 г., произведеното мляко и реализираните животни за периода от 01.11.2022 г. до 31.10.2023 г. Изследват се следните видове животни: говеда, биволи, свине, овце и кози.

Използваните дефиниции и изследваните категории животни са в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) №1165/2008.

Списъкът за анкетиране обхваща 6 708 стопанства с животни, от които 1 979 стопанства са определени с извадка, а 4 729 стопанства са анкетираны изчерпателно. Стопанствата за анкетиране са определени на база на резултатите от проведеното преброяване на земеделските стопанства през 2020 г. и регистрираните по Наредба 3/1999 нови животновъдни стопанства през 2022 г. В 3 536 от анкетираните стопанства с дейност се отглеждат говеда, в 301 – биволи, в 2 742 – овце, в 1 141 – кози и в 206 – свине. Специализираните стопанства, в които се отглеждат животни само от един вид, са 4 839, а останалите стопанства са смесени и в тях се отглеждат повече от един вид животни. В 455 стопанства вече не се отглеждат животни.

Резултатите от проведеното изследване са представителни на ниво 6 статистически района (NUTS2).

Въпросникът обхваща следните теми: идентификационни данни за стопанството, юридически статут, налични животни по видове и категории, производство и реализация на мляко и животни за клане и продажба на живи животни.

Анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Таблица 8

Производство на мляко в страната за периода 01.11.2022 г. – 31.10.2023 г. (хил. литри)					
Райони	Краве	Биволско	Овче	Козе	Мляко общо
Северозападен	85 781	7 191	8 136	4 034	105 142
Северен централен	120 680	1 015	5 438	4 047	131 180
Североизточен	127 887	799	5 385	2 754	136 825
Югоизточен	144 030	3 480	10 494	2 837	160 841
Югозападен	52 943	686	7 268	3 015	63 912
Южен централен	174 297	3 183	13 534	2 843	193 857
България	705 618	16 354	50 255	19 530	791 757
Относителен дял	89.1%	2.1%	6.3%	2.5%	100.0%
Изменение 2023/2022	-5.7%	10.5%	-8.2%	-22.5%	-6.1%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември“

Таблица 9

Реализация на животни (предадени в кланици, заклани в стопанствата и продадени на посредници) за периода 01.11.2022 г. – 31.10.2023 г. (хил. броя)					
Райони	Говеда и биволи	Овце	Кози	Свине	Общо
Северозападен	19	79	18	43	159
Северен централен	17	48	10	309	384
Североизточен	17	75	12	231	335
Югоизточен	37	153	25	579	794
Югозападен	20	87	15	20	142
Южен централен	75	180	24	108	387
България	185	622	104	1 290	2 201
Изменение 2023/2022	6.9%	-10.6%	-9.6%	0.5%	-3.0%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември“

Таблица 10

Разпределение на животните и стопанствата към 1 ^{-ви} ноември 2023 г. по райони (NUTS 2)									
Райони (NUTS2)	Млечни крави			Други крави			Общо говеда		
	Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни	
		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(%)
Северозападен	1 068	27 803	14.9%	443	9 595	5.7%	1 453	58 518	10.6%
Северен централен	921	28 671	15.3%	359	7 066	4.2%	1 225	61 219	11.1%
Североизточен	834	26 758	14.3%	411	6 957	4.1%	1 321	61 229	11.1%
Югоизточен	1 027	36 157	19.3%	1 008	32 056	19.0%	2 004	105 957	19.1%
Югозападен	1 231	16 937	9.1%	1 857	39 766	23.6%	2 990	86 900	15.7%
Южен централен	4 150	50 770	27.1%	5 206	73 029	43.4%	9 142	179 540	32.4%
България	9 231	187 096	100.0%	9 284	168 469	100.0%	18 135	553 363	100.0%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2023 година.“

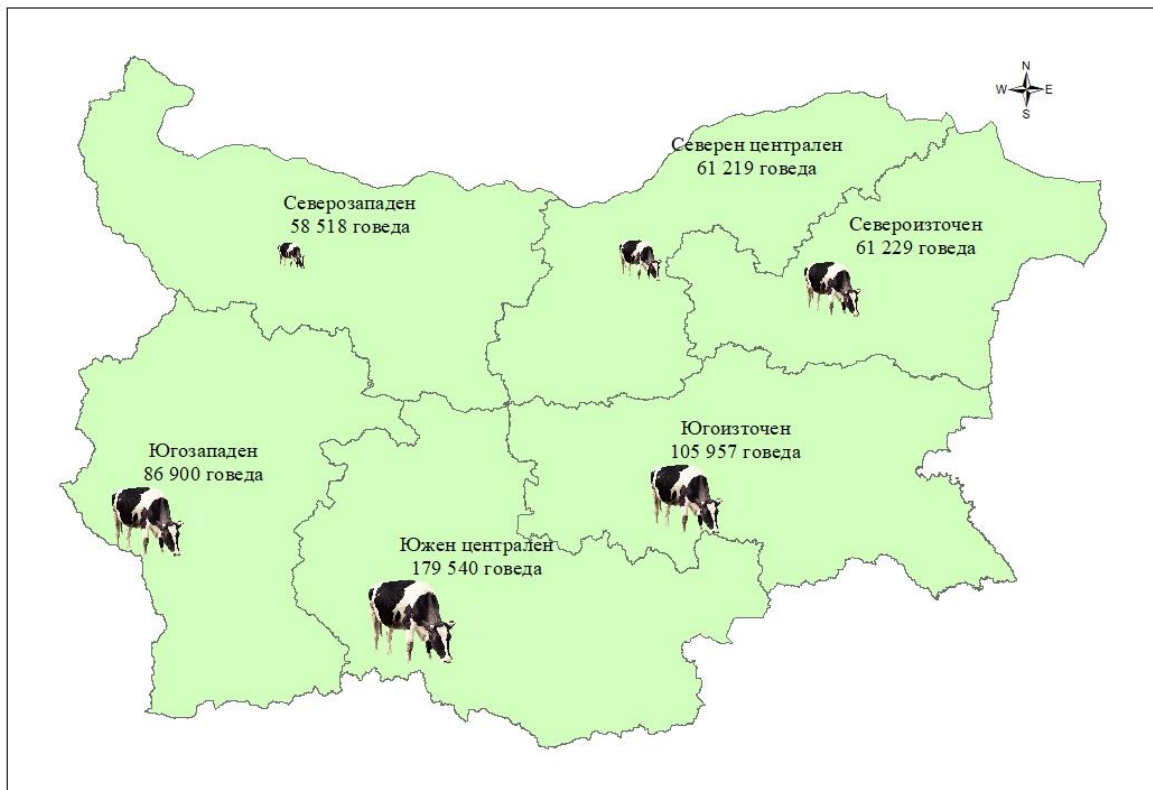
Фигура 1. Разпределение на броя на говедата към 1^{-ви} ноември 2023 г. по статистически райони

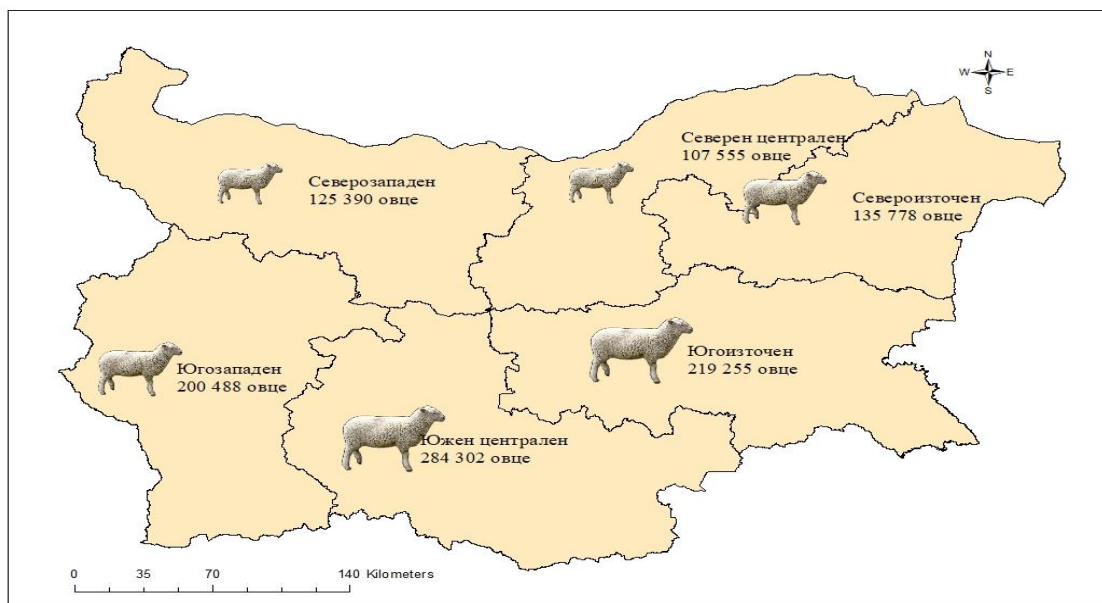
Таблица 10 – Продължение

Разпределение на животните и стопанствата към 1^{-ви} ноември 2023 г. по райони (NUTS 2)

Райони (NUTS2)	Овце майки			Общо овце			Кози майки			Общо кози		
	Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни	
		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(%)
Северозападен	1 977	107 628	11.9%	1 994	125 390	11.7%	1 302	23 838	16.4%	1 302	27 576	15.8%
Северен централен	1 374	87 721	9.7%	1 403	107 555	10.0%	456	19 815	13.6%	551	24 410	13.9%
Североизточен	1 699	106 230	11.8%	1 705	135 778	12.7%	395	15 604	10.7%	396	20 212	11.6%
Югоизточен	1 706	186 493	20.7%	1 708	219 255	20.4%	600	25 826	17.9%	600	29 078	16.6%
Югозападен	3 207	163 993	18.2%	3 236	200 488	18.7%	1 242	30 562	21.0%	1 242	40 407	23.1%
Южен централен	2 533	249 144	27.7%	2 629	284 302	26.5%	966	29 620	20.4%	973	33 269	19.0%
България	12 496	901 209	100.0%	12 675	1 072 768	100.0%	4 961	145 265	100.0%	5 064	174 952	100.0%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2023 година“

Фигура 2. Разпределение на броя на овците към 1^{-ви} ноември 2023 г. по статистически райони

Фигура 3. Разпределение на броя на козите към 1^{-ви} ноември 2023 г. по статистически райони

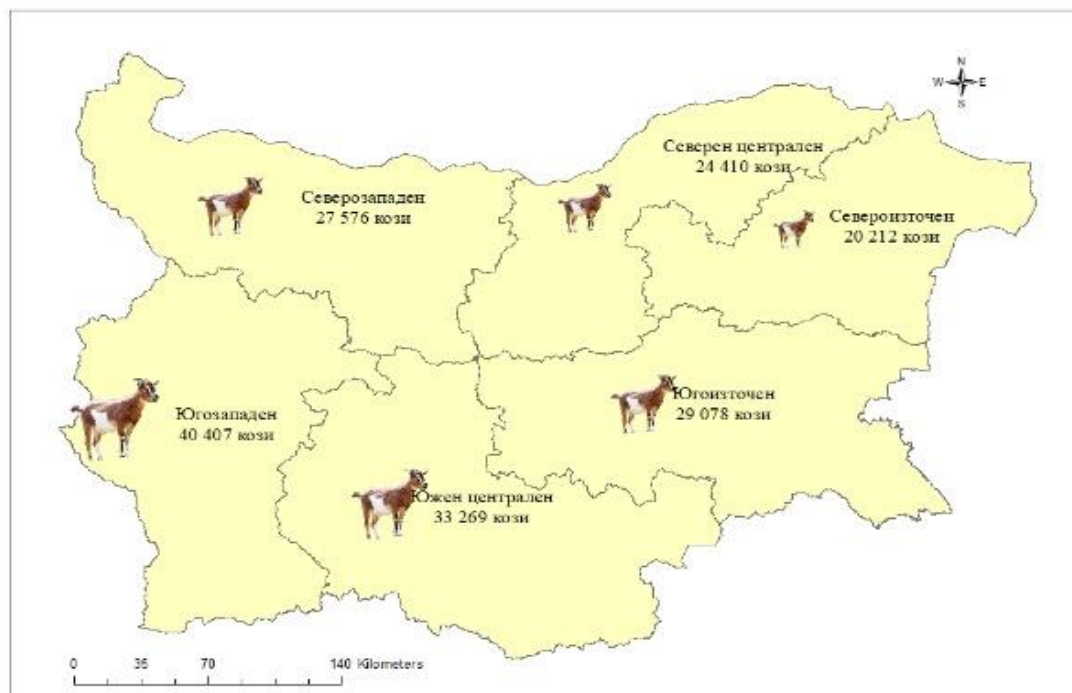
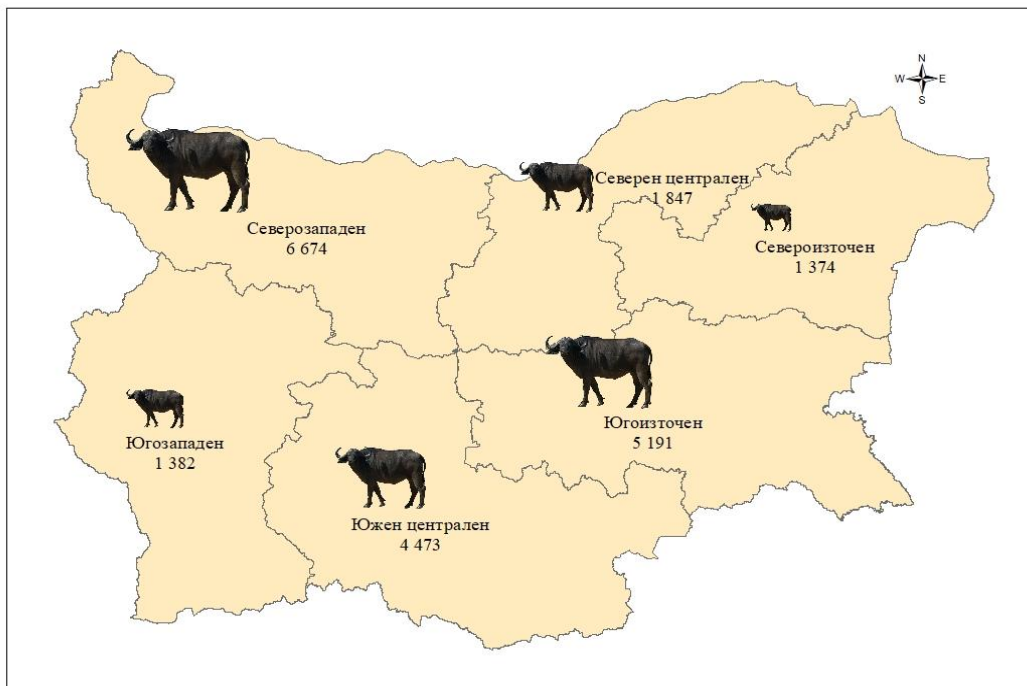

Таблица 10 – Продължение и край

Разпределение на животните и стопанствата към 1 ^{-ви} ноември 2023 г. по райони (NUTS 2)												
Райони (NUTS 2)	Биволици			Общо биволи			Основни свине майки			Общо свине		
	Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни	
		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(%)
Северозападен	156	4 940	32.3%	165	6 674	31.9%	21	3 592	6.7%	259	46 947	6.5%
Северен централен	27	1 072	7.0%	38	1 847	8.8%	51	13 091	24.2%	86	183 287	25.3%
Североизточен	23	887	5.8%	24	1 374	6.6%	61	19 355	35.9%	131	163 802	22.6%
Югоизточен	84	4 058	26.5%	106	5 191	24.8%	42	11 442	21.2%	110	244 796	33.8%
Югозападен	29	923	6.0%	58	1 382	6.6%	25	1 180	2.2%	128	10 336	1.4%
Южен централен	65	3 437	22.4%	71	4 473	21.4%	22	5 309	9.8%	181	75 577	10.4%
България	384	15 317	100.0%	462	20 941	100.0%	222	53 969	100.0%	895	724 745	100.0%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2023 година“

Фигура 4. Разпределение на броя на биволите към 1^{-ви} ноември 2023 г. по статистически райони

Фигура 5. Разпределение на броя на свинете към 1^{-ви} ноември 2023 г. по статистически райони

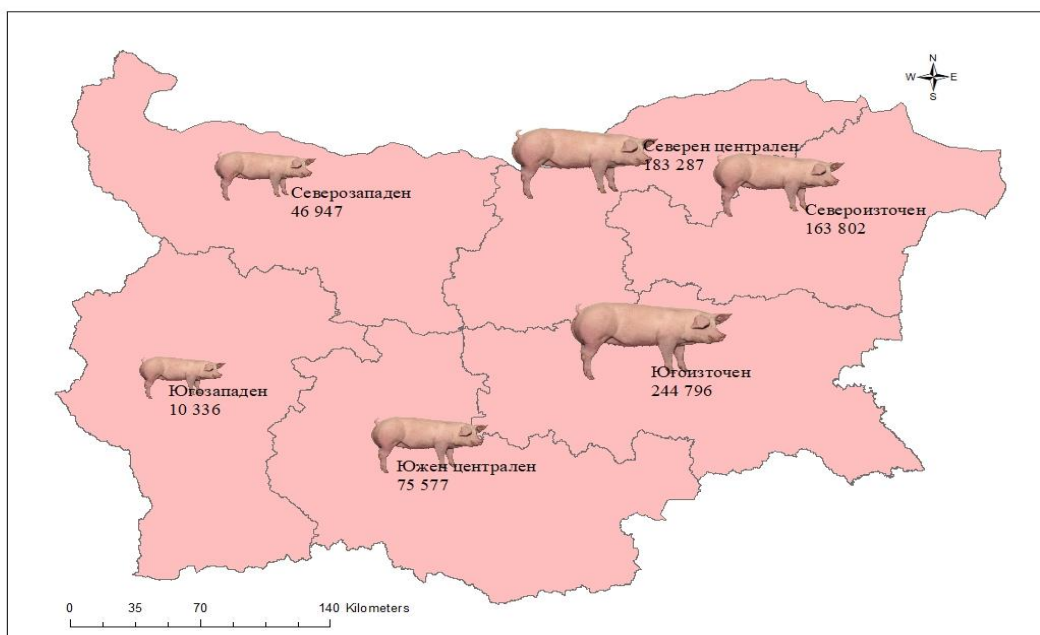

Таблица 11

Разпределение на броя на животните по категории

Категории животни	1-ви ноември 2022 г.	1-ви ноември 2023 г.	Изменение 2023/2022
ОБЩО ГОВЕДА	559 544	553 363	-1.1%
Общо телета под 1 година	105 506	104 851	-0.6%
в т.ч. телета за угодяване под 1 година	17 697	23 646	33.6%
в т.ч. други мъжки телета под 1 година	35 175	32 416	-7.8%
в т.ч. други женски телета под 1 година	52 634	48 789	-7.3%
Мъжки животни от 1 до 2 години	17 914	16 152	-9.8%
Юници за угодяване от 1 до 2 години	7 036	8 318	18.2%
Юници за разплод от 1 до 2 години	43 155	42 086	-2.5%
Бици и волове на 2 години и повече	7 239	9 036	24.8%
Юници за угодяване на 2 год. и повече	3 620	2 217	-38.8%
Юници за разплод на 2 год. и повече	13 598	15 138	11.3%
Общо крави на 2 години и повече	361 476	355 565	-1.6%
в т.ч. млечни крави	197 996	187 096	-5.5%
в т.ч. други крави	163 480	168 469	3.1%
ОБЩО БИВОЛИ	20 317	20 941	3.1%
Биволици	14 841	15 317	3.2%
Малакини на 1 година и повече	2 207	2 141	-3.0%
Мъжки на 1 година и повече	826	883	6.9%
Малачета и малакини под 1 година	2 443	2 600	6.4%
ОБЩО ОВЦЕ	1 096 399	1 072 768	-2.2%
Млечни овце майки	758 821	718 303	-5.3%
Други овце майки	170 028	182 906	7.6%
Овце майки общо	928 849	901 209	-3.0%
Заплодени дзвизки	37 549	41 395	10.2%
Кочове (вкл. млади)	24 466	24 640	0.7%
Други овце	105 535	105 524	0.0%
ОБЩО КОЗИ	184 019	174 952	-4.9%
Кози майки	156 285	145 265	-7.1%
Млади кози, заплодени за първи път	8 209	8 112	-1.2%
Ярета	13 712	16 266	18.6%
Пръчове (вкл. млади)	5 813	5 309	-8.7%
ОБЩО СВИНЕ	601 702	724 745	20.4%
Прасенца до 20 кг	125 024	163 917	31.1%
Прасенца от 20 до 50 кг	161 825	171 385	5.9%
Прасета за угодяване от 50 до 80 кг	123 630	156 359	26.5%
Прасета за угодяване от 80 до 110 кг	127 264	149 034	17.1%
Прасета за угодяване над 110 кг	3 285	3 721	13.3%
Нерези	823	752	-8.6%
Основни свине майки	49 763	53 969	8.5%
в т.ч. заплодени свине майки	35 728	31 442	-12.0%
в т.ч. други свине майки	14 035	22 527	60.5%
Свине, заплодени за първи път	3 441	13 734	299.1%
Млади незаплождани свине над 50 кг	6 647	11 874	78.6%
Общо разплодни женски свине над 50 кг	59 851	79 577	33.0%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември 2023 година“

Районите, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS), съгласно Регламент (ЕО) №31/2011. Районите, които образуват ниво 2 (NUTS2), са както следва: **Северозападен** – Видин, Враца, Монтана, Ловеч и Плевен; **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра; **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен; **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора; **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-столица и София; **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 26 април 2024 г.

За повече информация: МЗХ, отдел „Агростатистика“

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

Редакция: Министерство на земеделието и храните (МЗХ), отдел „Агростатистика“ Интернет страница на МЗХ-
<http://www.mzh.government.bg>